

Postanowienie z dnia 16 grudnia 2005 r.

II PZ 45/05

1. Strona, która z żądaniem doręczenia wyroku sądu drugiej instancji z uzasadnieniem wystąpiła przed jego ogłoszeniem, nie jest uprawniona do wniesienia skargi kasacyjnej (art. 398⁵ § 1 w związku z art. 387 § 3 k.p.c.).

2. Przepis art. 48 § 1 pkt 5 k.p.c. nie odnosi się do udziału sędziego w wydaniu orzeczenia w postępowaniu dotyczącym badania dopuszczalności skargi kasacyjnej.

Przewodniczący SSN Józef Iwulski, Sędziowie SN: Andrzej Wasilewski, Małgorzata Wrębiakowska-Marzec (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 16 grudnia 2005 r. sprawy z powództwa Marka M. przeciwko Firmie „S.-L.” Janina W. w W. o ustalenie stosunku pracy, na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Świdnicy z dnia 21 czerwca 2005 r. [...]

o d d a l i ł zażalenie.

U z a s a d n i e n i e

Postanowieniem z dnia 21 czerwca 2005 r. Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Świdnicy odrzucił skargę kasacyjną Marka M. od wyroku tego Sądu z dnia 28 kwietnia 2005 r., którym oddalono apelację powoda w sprawie o ustalenie istnienia stosunku pracy.

Sąd Okręgowy wskazał, iż postanowieniem z dnia 6 maja 2005 r. odrzucono - jako przedwczesny - wniosek powoda z dnia 25 kwietnia 2005 r. o doręczenie wyroku Sądu drugiej instancji wraz z uzasadnieniem. Zażalenie powoda na powyższe postanowienie zostało - jako niedopuszczalne - odrzucone postanowieniem z dnia 18 maja 2005 r. Powód w dniu 30 maja 2005 r. wniósł skargę kasacyjną. W tej sytuacji, skoro warunkiem skutecznego wniesienia skargi kasacyjnej jest uprzednie otrzyma-

nie przez stronę odpisu wyroku sądu drugiej instancji z uzasadnieniem (art. 398⁵ § 1 k.p.c.), przeto strona, która zaniechała wystąpienia z powyższym żądaniem, nie jest uprawniona do wniesienia skargi. Jeżeli bowiem nie doręczono odpisu wyroku z uzasadnieniem, dwumiesięczny termin do wniesienia skargi nie może rozpocząć biegu, a tym samym niemożliwe jest jej wniesienie.

Zażalenie na powyższe postanowienie (nazwane „skargą”) wniósł powód, zarzucając naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 48 § 1 pkt 5 k.p.c. w związku z art. 48 § 3 k.p.c., poprzez „dopuszczenie do orzekania sędziów, którzy w przedmiotowej sprawie orzekali”. Powód wskazał, iż o odrzuceniu skargi kasacyjnej orzekali między innymi sędziowie biorący udział w wydaniu wskazanych wyżej postanowień z dnia 6 maja i 18 maja 2005 r. W zażaleniu wyrażony został również pogląd, że wniosek „o doręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem w przypadku niekorzystnego rozstrzygnięcia dla strony”, zgłoszony do protokołu rozprawy przed zapadnięciem orzeczenia, uznać należy za skutecznie złożone żądanie doręczenia wyroku wraz z uzasadnieniem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Nieuzasadniony jest zarzut naruszenia zaskarżonym postanowieniem art. 48 § 1 pkt 5 i § 3 k.p.c. Zgodnie z art. 48 § 1 pkt 5 k.p.c. wyłączeniu z mocy ustawy podlega sędzia, który w niższej instancji brał udział w wydaniu zaskarżonego orzeczenia. Przepis ten dotyczy więc sytuacji, gdy w składzie rozpoznającym skargę kasacyjną w Sądzie Najwyższym znalazłby się sędzia, który brał udział w wydaniu zaskarżonego wyroku w instancji niższej. Taka sytuacja w rozpoznawanej sprawie nie zachodzi. Odrzucenie skargi kasacyjnej ze względu na jej niedopuszczalność na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. nie ma nic wspólnego z rozpatrywaniem jej zasadności, a stanowi jedynie skutek formalnego badania dopuszczalności skargi kasacyjnej, między innymi co do tego, czy został zachowany termin do jej wniesienia. Ocena dopuszczalności skargi kasacyjnej - stosownie do art. 398⁶ § 2 k.p.c. - w pierwszej kolejności należy do sądu drugiej instancji, a więc tej samej, w której zostało wydane orzeczenie zaskarżone kasacją. Przepis art. 48 § 1 pkt 5 k.p.c. nie odnosi się natomiast w jakimkolwiek zakresie do udziału sędziego w wydaniu orzeczenia w postępowaniu międzyinstancyjnym. Zarzut naruszenia przez Sąd drugiej instancji art. 48 § 3 k.p.c. jest niezrozumiały. Zgodnie z powołanym unormowaniem sędzia, który brał udział w

wydaniu orzeczenia objętego skargą o wznowienie, nie może orzekać co do tej skargi. Przedmiotu rozpoznania w niniejszej sprawie nie stanowi skarga o wznowienie postępowania, a tym samym powołany przepis nie znajduje zastosowania.

Błędny jest również pogląd skarżącego, iż wniosek o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem złożony przed ogłoszeniem sentencji orzeczenia wywołuje skutki procesowe. Zgodnie z art. 398⁵ § 1 k.p.c. skargę kasacyjną wnosi się do sądu, który wydał zaskarżone orzeczenie, w terminie dwóch miesięcy od dnia doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem stronie skarżącej. Oznacza to, że warunkiem formalnym, dotyczącym zachowania terminu do wniesienia skargi kasacyjnej, jest wcześniejsze wystąpienie przez stronę skarżącą z wnioskiem o doręczenie jej odpisu orzeczenia z uzasadnieniem stosownie do art. 387 § 3 k.p.c. Wniosek o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem (tzw. zapowiedź skargi kasacyjnej) należy zgłosić w terminie tygodniowym od ogłoszenia sentencji orzeczenia. Termin tygodniowy na zgłoszenie wniosku o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem rozpoczyna bieg od chwili ogłoszenia sentencji orzeczenia. A zatem wniosek o doręczenie wyroku z uzasadnieniem może być skutecznie złożony dopiero po ogłoszeniu sentencji wyroku, zaś wniosek złożony przed ogłoszeniem sentencji orzeczenia jest przedwczesny i nie wywołuje skutków procesowych, w tym zwłaszcza skutku w postaci otwarcia terminu do wniesienia skargi kasacyjnej.

Strona, która zaniechała wystąpienia z żądaniem doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem w terminie tygodniowym, licząc od chwili ogłoszenia sentencji orzeczenia, nie jest uprawniona do wniesienia skargi kasacyjnej. Regulację zawartą w art. 398⁵ § 2 k.p.c. należy rozumieć w ten sposób, że termin dwumiesięczny liczony jest od doręczenia orzeczenia dokonanego w sposób prawidłowy, tj. zgodnie z wymaganiami przewidzianymi w art. 387 § 3 k.p.c. To zaś oznacza, że tylko wtedy, gdy strona zażądała w terminie tygodniowym od ogłoszenia sentencji doręczenia jej orzeczenia z uzasadnieniem, można mówić, iż spełnione zostało wstępne wymaganie dla powstania możliwości wniesienia skargi kasacyjnej. W razie gdy z takim żądaniem nie wystąpiła w ogóle bądź też wystąpiła z nim przed ogłoszeniem sentencji orzeczenia lub występując z nim przekroczyła siedmiodniowy termin do zgłoszenia żądania doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem, termin dwóch miesięcy przewidziany w art. 398⁵ § 1 k.p.c. w ogóle nie może rozpocząć swojego biegu, a tym samym niemożliwe jest wniesienie skargi kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 września 2000 r., I PKN 406/00, OSNAPiUS 2002 nr 8, poz. 190).

W rozpoznawanej sprawie nie budzi wątpliwości, iż powód wniosek o doręczenie odpisu wyroku z uzasadnieniem złożył w dniu 25 kwietnia 2005 r., a więc w dacie poprzedzającej ogłoszenie sentencji wyroku, które nastąpiło w dniu 28 kwietnia 2005 r.

W tych warunkach zażalenie powoda podlega oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.

=====